

SAK 24/2016

FORBUD MOT Å FISKE SILD I SOGNEFJORDEN OG NORDFJORD

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår et forbud mot å fiske sild med not i Sognefjorden og i Nordfjord øst for 5°N30'Ø.

2 BAKGRUNN

Lokale fiskere i Nordfjord har uttrykt bekymring for at snurpenotfisket etter sild i Gloppefjorden innebærer en uforsvarlig belastning på den lokale sildestammen. Havforskningsinstituttet peker på at det finnes lokale sildepopulasjoner i Nordfjord og Sognefjorden som er meget små, og som kan tas raskt ved kommersielt fiskeri med ringnot.

Havforskningsinstituttet tilrår derfor en total fredning for kommersielt fiskeri på sild i Sognefjorden og i Nordfjord øst for 5°30'Ø. Grensen er satt på grunnlag av en sammenligning av biologiske analyser av sild som er fanget i disse fjordene og kystområdene utenfor i perioden 1979-2015. Analysene viser at silden øst for denne grensen har tilpasset seg levevilkår med en unik biologi som skiller seg helt fra silden ute ved kysten. En fredning i dette området vil bidra til å sikre disse lokale populasjonene og det genetiske mangfoldet i økosystemene. Havforskningsinstituttets vurdering er vedlagt saken.

3 REGULERING AV FISKET ETTER SILD

Sør for 62°N er fisket etter sild hovedsakelig regulert gjennom årlige forskrifter om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak. Reguleringen fastsetter kvoter som i utgangspunktet skal dekke alt fiske etter sild i området, enten fisket foregår i fjordene eller ute på havet. Sild som fiskes innenfor grunnlinjene i området mellom 62° N og 61° N i perioden 1. januar til 15. februar skal imidlertid avregnes kvoten for norsk vårgytende sild.

I perioden fra og med 15. februar til og med 30. april er det fastsatt forbud mot å fiske all sild i området mellom 62°N og en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene. Det er gjort unntak fra forbudet i den årlige forskriften om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild. Forskriften åpner for et fiske etter norsk vårgytende sild fra og med 1. januar til og med 30. april innenfor 12 nautiske mil av grunnlinjene i området fra 62° N til 61° N. Dette området omfatter både Nordfjord og Sognefjorden. Videre er det adgang til å fiske norsk vårgytende sild i perioden 15. februar - 30. april innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene mellom 61°N og en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholm fyr.

Det er adgang til å ha bifangst av sild i fisket etter brisling. For fartøy som tildeles kvote av sild er det en forutsetning av bifangsten kan avregnes sildeknoten.

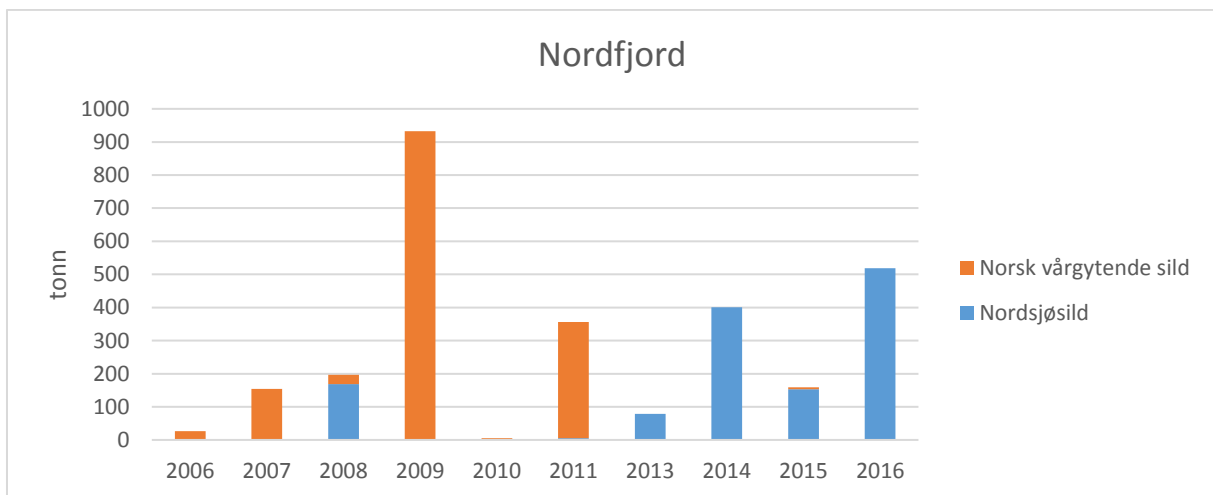
Det er ellers forbudt å fiske norsk vårgytende sild under minstemålet på 25 cm. For nordsjøsil er minstemålet 20 cm.

4 FANGSTDATA FRA SOGNEFJORDEN OG NORDFJORD

Sognefjorden dekkes av statistikklokasjon 28-39, og Nordfjord av 28-36. Figurene nedenfor viser registrerte fangster i disse lokasjonene, uten at det skilles på fangster øst og vest for 5°30'Ø. For 2016 omfatter dataene fangster til og med september. Registrerte fangster av mussa (småsil) er ikke tatt med i figurene. Dette utgjør for hele perioden 18 tonn for Sognefjorden og 11 tonn i Nordfjord.

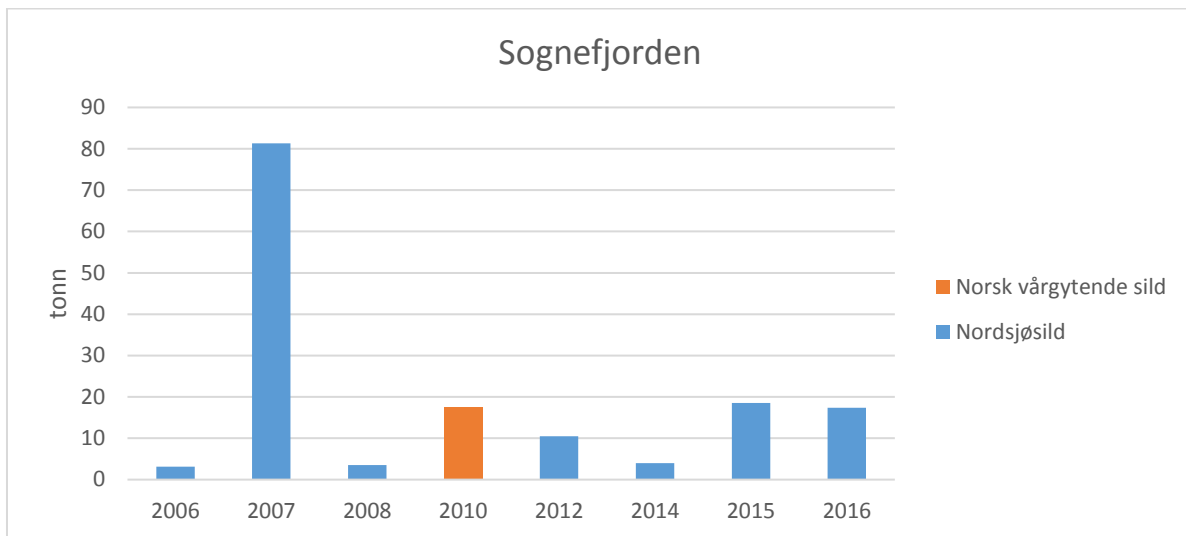
Selv om fangstene er registrert, og dermed kvoteavregnet, som nordsjøsil eller norsk vårgytende sild, vil disse dataene også inkludere fangster av lokal kystsild. Som det fremgår av punkt 3 ovenfor, er det fangsttidspunktet som avgjør om fangsten registreres som nordsjøsil eller som norsk vårgytende sild.

Figur 1: Registrerte sildefangster (tonn) i Nordfjord i perioden 2006-2016

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 27. september 2016

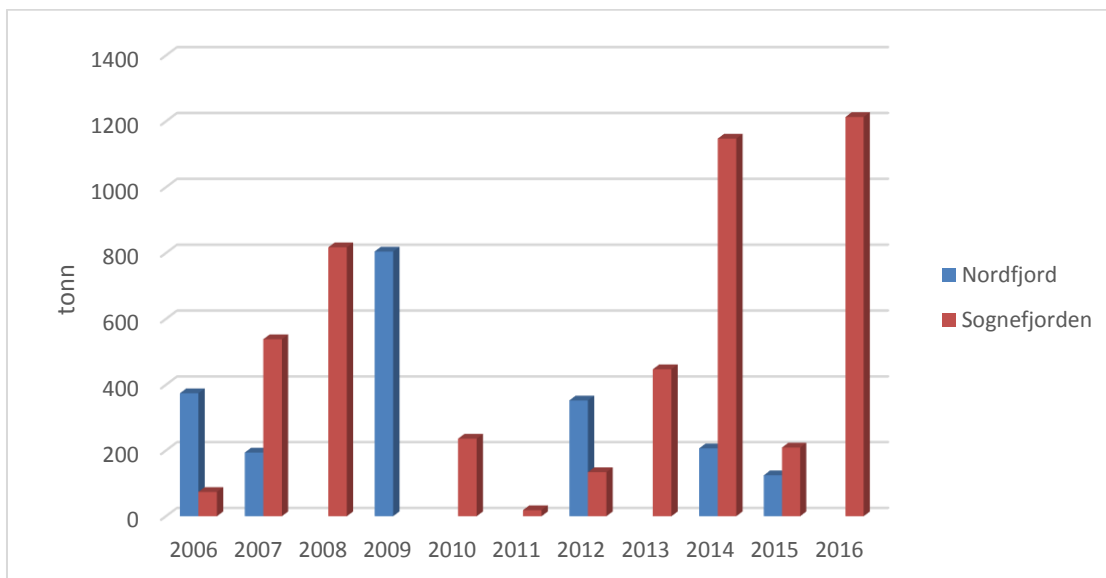
Figur 2: Registrerte sildefangster (tonn) i Sognefjorden i perioden 2006-2016

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 27. september 2016

Det er relativt stor forskjell i fangstmengden mellom Nordfjord og Sognefjorden. I Nordfjord foregår det et direktefiske etter etter sild, i de senere årene i andre halvår, mens fangstene i Sognefjorden i stor grad fremstår som bifangster i fisket etter kystbrisling. Figuren nedenfor viser fangstene av brisling i samme periode.

Figur 3: Fangster av kystbrisling (tonn) i Nordfjord og Sognefjorden i perioden 2006-2016

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 27. september 2016

Tabell 1 nedenfor viser antall fartøy i perioden 2006-2016 som er registrert med sildefangster i henholdsvis Nordfjord og Sognefjorden fordelt på fartøystørrelse. Det er ikke skilt mellom bifangster og hovedfangster av sild.

Tabell 1: Antall fartøy registrert med sildefangster i perioden 2006-2016

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Nordfjord	1	5	5	12	2	4		4	14	12	48
Under 15	1	5	3	2	2	4		4	9	11	48
15 til 21			1	1							
Over 21			1	9					5	1	
Sognefjorden	1	8	2		1		1		5	11	24
Under 15		8	1		1		1		2	7	17
15 til 21	1								3	3	2
Over 21			1							1	5

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 27. september 2016

2016 skiller seg ut som et år med markert mange flere fartøy som fisker sild i Nordfjord enn årene før.

5 VURDERING

Havforskningsinstituttet uttaler følgende i rådet om fredning av sild i Nordfjord og Sognefjorden:

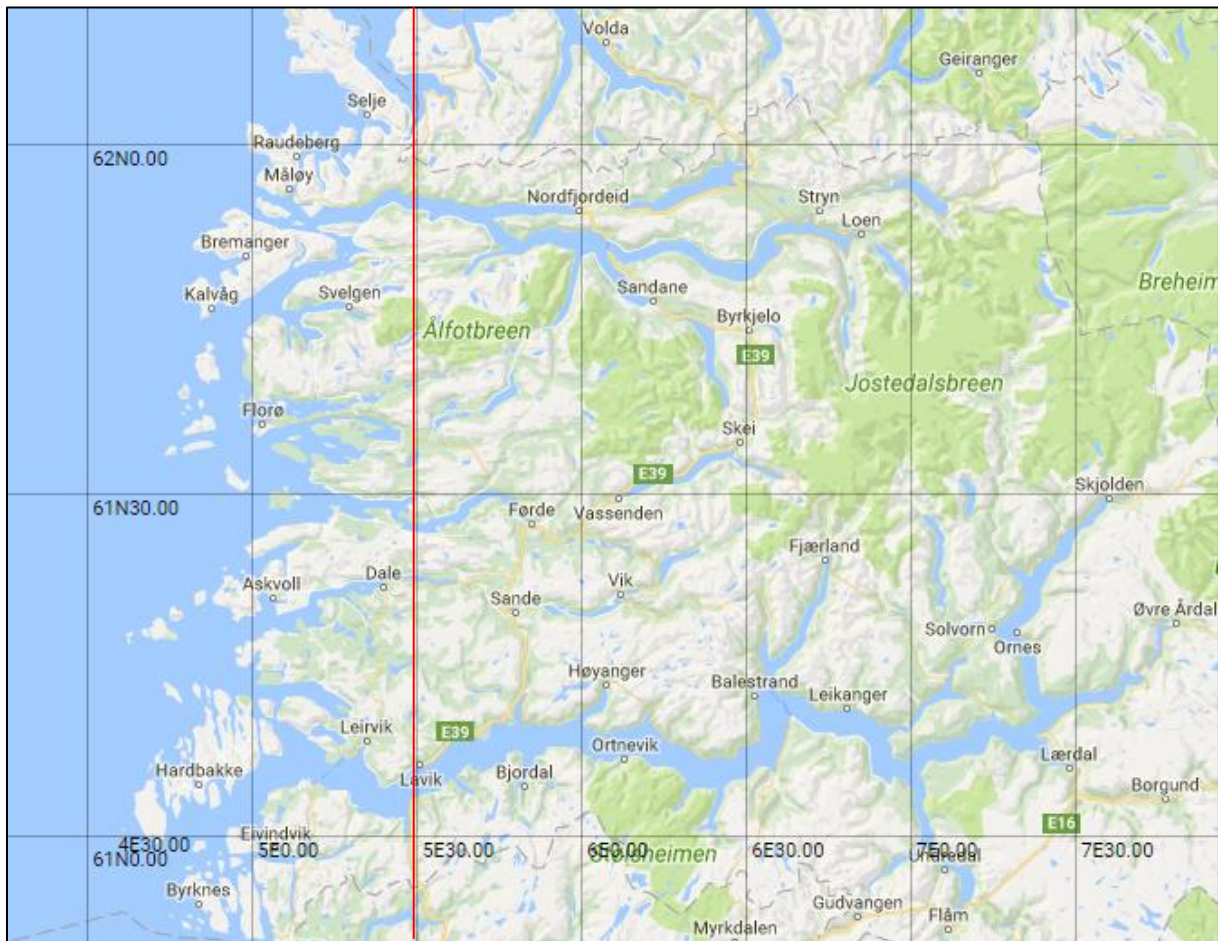
«Havforskningsinstituttet har i mange år hatt kjennskap til at det finnes lokale sildepopulasjoner i Nordfjord og Sognefjorden. Dette er meget små bestander, det er bare snakk om noen få stimer som står i enkelte fjordarmer, slik at store deler av populasjonen kan tas raskt ved kommersielt fiskeri med ringnot.

Disse lokale populasjonene skiller seg klart fra silda i havet, både genetisk og fenotypisk. Den lokale silda innerst i Lusterfjorden ble beskrevet av forskere allerede i 1950 årene, og den har ikke endret fenotypiske trekk siden dette. Det er vårt klare råd at disse populasjonene skal beskyttes for alt kommersielt fiskeri.

Spørsmålet er hvilket tiltak som bør settes inn for å sikre at disse små, unike populasjonene beskyttes. Vi mener det er hensiktsmessig med en total fredning for kommersielt fiskeri på sild i Sognefjorden og i Nordfjord øst for 5°30'Ø.»

Kartillustrasjonen nedenfor viser hvor grensen vil gå i de to fjordsystemene.

Figur 4: Kartillustrasjon med rød markering av 5°30'Ø.

Ved forvaltningen av de viltlevende marine ressursene skal det etter havressursloven § 7 legges vekt på en økosystembasert tilnærming som tar hensyn til leveområder og det biologiske mangfoldet. Fiskeridirektøren slutter seg til Havforskningsinstituttets vurdering om at de lokale kystsildpopulasjonene i Nordfjord og Sognefjorden trenger et vern mot å bli oppfisket, og legger til grunn at en grense ved 5°30'Ø gir en hensiktsmessig grense i de to fjordsystemene.

Tilsvarende tiltak har vært brukt i Trondheimsfjorden i 20 år for å verne om den lokale sildepopulasjonen der. Her gjelder det et forbud mot å fiske sild, med unntak for fiske til eget konsum. Det er dessuten adgang til å gjøre unntak for fiske med garn for manntallsførte fiskere.

Havforskningsinstituttets bekymring synes i hovedsak å være knyttet til den potensielle skaden et effektivt ringnotfiske kan ha på de små og lokale kystsildpopulasjonene. Fiskeridirektøren mener derfor et hensiktsmessig vernetiltak kan gjennomføres ved å fastsette et forbud mot å fiske sild med not øst for den nevnte grensen i Nordfjord og i Sognefjorden.

Det er dessuten spørsmål om hvor vidt det skal tillates bifangst av sild for fartøy som fisker etter brisling. Det fremgår av figur 3 at brislingfisket i de to fjordene stort sett har foregått i Sognefjorden de senere årene. Hvis en ser på registrerte fangster per sluttseddel som indikasjon på bifangster av sild i fisket etter brisling, så ser det ut som om det er heller små

innslag i Sognefjorden. Per 27. september 2016 er det registrert 54 sluttsedler med omsetning av brisling med et samlet kvantum på 1 213 tonn brisling. Av disse er det registrert sildebifangster på 20 sluttsedler, der den høyeste innblandingen av sild er på 5 % for en enkelt landing. Den største bifangsten målt i vekt var på 1,7 tonn sild, og samlet bifangst av sild utgjør 17 tonn.

I 2015 ble det fisket og landet 227 tonn brisling fra Sognefjorden, og 13 tonn sild som bifangst. Det er registrert totalt 13 sluttsedler med omsetning av brisling, og det er registrert bifangst av sild på alle, varierende fra 1 % til 29 %. Den største bifangsten målt i vekt er på 3,1 tonn sild. Alle bifangstene unntatt 2 utgjør 12 % eller mindre av hele fangsten. I 2014 og årene før er det registrert meget få bifangster av sild i brislingfisket i Sognefjorden.

Det er ikke registrert fangster av brisling i Nordfjord i 2016, men i 2015 ble det fisket og landet 125 tonn fordelt på 10 sluttsedler. Det er registrert bifangst av sild på alle sluttsedlene, varierende mellom 13 % og 39 %. Sistnevnte utgjorde 13 tonn sild i vekt, og er også den største registrerte sildebifangsten i Nordfjord 2015. I gjennomsnitt er det dette året registrert 23 % bifangst av sild per landing.

I 2014 ble det fisket og landet 207 tonn brisling i Nordfjord og 12 tonn sild som bifangst. Sildebifangsten per sluttseddel varierer fra 0 % (72 tonn brisling) til 20 % (5 tonn brisling). I 2012 ble det fisket og landet 352 tonn brisling helt uten registrert bifangst av sild, og fraværet av sildebifangster i landingene kjennetegner også de foregående årene med brislingfiske i Nordfjord.

Fiskeridirektøren antar at en adgang til å ha inntil 20 % bifangst av sild kan være hensiktsmessig i fisket etter brisling i forbudsområdet Sognefjorden og i Nordfjord.

Fiskeridirektøren foreslår således at det skal være forbudt å fiske sild med not øst for 5°30'Ø i Sognefjorden og i Nordfjord. Ved fiske etter brisling skal det være adgang til å ha inntil 20 % bifangst av sild i den enkelte fangst.